

Nieuws

Gevolgen droogte in openbaar groen nog niet in te schatten

Door **Wim du Mortier** - 27 juli 2018

1

Bomen laten door de droogte hun blad vallen. Plaatselijk zijn de verschillen groot; niet overal is het beeld zo dramatisch als hier. Foto: Peter Bennink

De impact van de droogte op het openbaar groen is nog niet vast te stellen. Dat zeggen beheerders in diverse gemeenten en kwekers die beplanting aan gemeenten leveren. Wel wordt rekening gehouden met meer inboet dan normaal. De vrees bestaat dat beregeningsverboden de zorg voor de aanplant verder gaan bemoeilijken.

Overal in het land is het alle hens aan dek voor groendiensten van gemeenten en aannemers die zorg dragen voor aanplant. Met inzet van veel mensen wordt waar kan water gegeven. Relatief jonge aanplant krijgt daarbij vaak prioriteit.

Het beeld verschilt sterk per regio. Afhankelijk van bijvoorbeeld de grondsoort en de nazorg staat nieuwere beplanting er nog fris bij of vertoont verschijnselen van stress. Dat geldt voor alle soorten beplanting; van vaste planten tot en met bomen. Toch is in de meeste gevallen nog niet te zeggen of het ook zal uitmonden in uitval. Dat zal de komende weken en maanden pas blijken.

Vaste plantenkweker Bert Griffioen schildert een beeld van grote verschillen. Soms schrikt hij bij het bezoeken van een project hoe het er op het oog bijstaat. Bij nadere inspectie blijkt dan meestal dat de aanplant zich naar verwachting weer zal herstellen als de regen komt. Daar tegenover staan plaatsen waar vaste planten ook zonder een druppel water te hebben gekregen er fris bijstaan. Ter illustratie stuurt Griffioen een foto van de planten bij zijn bedrijf. Die staan op goed opdrachtige grond. Maar hij weet dat op enkele kilometers van zijn bedrijf planten op zandgrond er ogenschijnlijk minder goed uitzien. „Maar het is absoluut niet zo dat het er overal verdord bij staat.”

Bert Griffioen stuurt een foto van de tuin bij zijn bedrijf, ter illustratie dat beplanting er niet overal verdord bij staat. Deze planten hebben geen druppel water gekregen. De planten staan op goed opdrachtige grond.

Wat Griffioen vooral opvalt is dat met de droogte duidelijk zichtbaar wordt waar is geïnvesteerd in een goede voorbereiding van het plantvak. „Het verkopen van goed grondwerk is lastig. Het is niet sexy, zeg ik wel eens. Als het even kan, wordt geprobeerd te besparen op grondwerk, substraten, diepte, et cetera. Maar het leerzame van wat we nu in de praktijk zien is dat je daar dus juist niet op moet besparen.”

Uitval

Ondanks de grote plaatselijke verschillen houden kwekers rekening met meer inboet dan in een normale zomer. Jan van Kempen van Van den Berk Boomkwekerijen in Sint-Oedenrode houdt rekening met percentages van 15 tot 20%. „We zitten nu op een omslagpunt. We houden beplanting goed in de gaten. Maar ook al is het goed aangeslagen verwacht ik dat er in sommige soorten nu uitval gaat komen. Berken, beuken en eiken hebben het moeilijk. Ik verwacht zeker een grotere inboet dan in een normale zomer.”

Hij schetst een situatie rond een nieuw businesspark in Almelo waar Van den Berk 150 eiken heeft aangeplant. Een aannemer doet namens Van den Berk de nazorg en geeft de bomen al sinds de aanplant dit voorjaar water. De bomen zijn goed aangeslagen. Van Kempen maakt zich nu vooral zorgen om een onttrekkingsverbod van oppervlaktewater dat net als in meerdere delen van het land ook in de regio Twente is afgekondigd. „En nog even en dan vallen de bronnen daar ook onder”, verwacht Van Kempen. Dat gaat de goede zorg voor de eiken alleen maar verder bemoeilijken. Frustratie is er dan ook als een hoosbui in de nabije omgeving 65mm regen brengt, maar geen druppel in Almelo.

Hergroeigarantie

Als er later sprake is van meer dan gewoonlijke uitval van beplanting, dan zal in situaties waar kwekers een hergroeigarantie hebben gegeven het uitzonderlijke karakter van deze droogte een rol gaan spelen. In contracten met hergroeigarantie is normaal rekening gehouden met overmacht. Wanneer onttrekkings- of beregeningsverboden goede zorg voor aanplant belemmeren, is sprake van overmacht. „Dan zullen we met de opdrachtgever tot een goede overeenstemming moeten komen over een oplossing”, zegt Jan van Kempen van Van den Berk Boomkwekerijen.

Ook Jan de Vries van Boot & Dart Boomkwekerijen geeft aan dat voorvallen als deze extreme droogte zijn uitgesloten van de hergroeigarantie. Kwekers kunnen immers niets doen aan extreme droogte of een situatie waarin geen water wordt gegeven of dat niet mogelijk is. Of de huidige droogte dan gaat leiden tot meer vervangingsvraag hangt er volgens De Vries onder andere vanaf of overheden daar budget voor hebben. „En als dat budget er niet is, ben ik benieuwd wat er gebeurt.”

Meer hierover in *De Boomkwekerij van vrijdag 3 augustus*